

PROČ ZASEDALA SVĚTOVÁ KOMISE PRO CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ V ČESKÉ REPUBLICCE?

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) hostilo společně s Krkonošským národním parkem ve dnech 9.-12. 5. 2016 výroční zasedání Řídícího výboru Světové komise pro chráněná území (*World Commission on Protected Areas - WCPA*) Mezinárodní unie pro ochranu přírody (*International Union for Conservation of Nature - IUCN*). Setkání výboru v ČR bylo iniciováno autorem článku, členem Rady IUCN, společně s MŽP.

Řídící výbor (v originále Steering Committee) se skládá kromě předsedy komise (v současné době předsedkyně Kathy MacKinnon z Velké Británie) a jeho zástupců pro každý region také z přizvaných odborníků, kteří vedou konkrétní pracovní skupiny (např. pro kategorizaci chráněných území, horské oblasti, konektivitu apod.). Celkem je to až padesátičlenná skupina nejlepších odborníků na chráněná území v celosvětovém měřítku. Zasedání u nás proběhlo z naší vlastní iniciativy, nejednalo se o „inspekci“. Kromě samotného pozvání se od hostitele očekává v podstatě jen přiměřená dostupnost a nabídka prostor k jednání. My jsme samozřejmě měli důvodů k organizaci setkání v ČR více. Předně se po poměrně dlouhé době jednalo o první setkání představitelů MŽP a vybraných resortních organizací s vedením IUCN. Česká republika je státním členem IUCN, a to v naší části Evropy jedním z mála. Byla to tedy pro MŽP příležitost diskutovat na strategické úrovni možnosti spolupráce jak v národních agendách, tak na mezinárodní úrovni. Výstupy jednání mezi MŽP a IUCN jsou následující:

1) **Koordinace zaměření rozvojových projektů České rozvojové agentury (ČRA) v regionu jihovýchodní Evropy**

(především v kandidátských státech EU), **jihozápadní a střední Asie**. Česká republika poskytuje prostřednictvím ČRA formou projektů poměrně významné prostředky mj. i na ochranu přírody v tomto regionu. Jedním z příkladů je např. projekt v Gruzii, konkrétně CHKO Tušsko (článek o projektu je k dispozici [zde](#)). Často je při výběru témat k řešení pečlivě vážit, zda představa potenciálního příjemce (často nějaké místní státní instituce) opravdu odpovídá reálným prioritám rozvojové pomoci ČR, popřípadě jestli je příjemcem navrhované řešení vhodné. Proto byla s ředitelem regionální kanceláře IUCN pro tento region se sídlem v Bělehradě (Srbsko) domluvena koordinace aktivit při výběru tematických projektů ČRA v oblasti životního prostředí.

2) **Užší spolupráce s Evropskou regionální kancelář IUCN v Bruselu při jednání s Evropskou komisí.**

Regionální kancelář IUCN se zabývá především koordinací aktivit v ochraně biodiverzity v EU a nabízí ČR sdílení informací a koordinaci pozic při vyjednávání.

3) Zároveň byl jedním z témat **NP Šumava**.

Tomu se v předešlých letech, především za předchozího vedení MŽP, dostalo v mezinárodních kruzích negativní pozornosti. IUCN byla jedna z organizací, která poslala v této věci MŽP několik dopisů s žádostí o přehodnocení tehdejšího přístupu ke zvolené péči. To se však zásadně změnilo s nástupem nového vedení Správy národního parku. Kathy MacKinnon proto chtěla vyjádřit podporu současnému vedení MŽP a Správy NP Šumava a nově nastavenému způsobu péče. Zástupci IUCN také zdůraznili, že bez ohledu na poměrně vysokou kvalitu ochrany přírody na národní úrovni se

bohužel čeští odborníci příliš nepodílejí na práci v komisích IUCN. Komise IUCN sdružují experty dle tematických oblastí. Tito experti nemusí zastupovat členskou organizaci IUCN. Jedná se především o jejich odbornost a ochotu účastnit se dobrovolně aktivit komise (nejedná se o placenou funkci a ani není vyžadován členský příspěvek). Většina výstupů IUCN je tvořena právě prostřednictvím komisí (Kategorizace CHÚ, červené seznamy apod.). Komise si zakládají odborné skupiny, kde sdružují specialisty na dané téma. Jedná se tedy i o výbornou platformu pro navázání kontaktů a sdílení informací. Člen komise především získává pravidelně informace o aktuálním dění (např. formou [newsletteru](#)) a má samozřejmě možnost přispět aktivně svou zkušeností a tím i charakter výstupů ovlivnit. Jedinými podmínkami je kromě odborné zkušenosti schopnost komunikovat v anglickém jazyce a doporučení od stávajícího člena příslušné komise. Seznam komisí je k dispozici [zde](#). Pokud by některý ze čtenářů uvažoval o členství konkrétně v Komisi pro chráněná území, nechtě kontaktuje autora článku.

IUCN mj. vytvořila platformu **PANORAMA**, která slouží ke sdílení úspěšných příkladů péče o chráněná území. I když máme takových příkladů ke sdílení hodně, příliš je k vlastní škodě nesdílíme. Možnost nejen využívat informací z platformy, ale také tam vkládat vlastní informace, má každý. O vložení ukázek našich příkladů jsme proto byli výslovně požádáni (především veškeré Správy NP a AOPK ČR).

Jako organizátoři setkání jsme si přáli opětovně navázání pravidelné spolupráce, popřípadě alespoň pravidelné komunikace s IUCN jako vůdčí globální organizací v našem oboru. Aktivní spolupráce je přeci jen lepší než pasivita čas od času přerušovaná kritizujícím dopisem, jak jsme si to v uplynulých letech zažili. Nyní závisí především na aktivitě MŽP včetně jejich resortních institucí, zda bude nabídnutá příležitost dostatečně využita. Setkání samozřejmě umožnilo i osobní seznámení světových odborníků s našimi experty, což je nezbytným základem dobrých vztahů a budoucí fungující spolupráce.

Samostatný článek o setkání řídicího výboru v ČR také vyšel na stránkách IUCN ([zde](#)).

Michael Hošek

Účastníci setkání na exkurzi v Krkonošském národním parku. Foto archiv IUCN